

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W GRUDZIĄDZU

Dział Wspierania Rodziny i Interwencji Kryzysowej
Zespół ds. interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego

Grupa wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

opracowanie:

Anna Sikora - Majkowska
Małgorzata Świdorska
(psychologzy MOPR)

Grudziądz, 2013

1. Problematyka przemocy w rodzinie

Według Ganley przemoc to „zespół atakujących, nadzorujących i kontrolujących zachowań, obejmujących przemoc fizyczną, przemoc seksualną i przemoc emocjonalną. Jest to spójna całość, ciąg zachowań o charakterze zamierzonym i instrumentalnym, których celem jest zniewolenie ofiary, wyeliminowanie jej suwerennych myśli i działań, podporządkowanie jej żądaniom i potrzebom sprawcy” (cyt. za Lipowska - Teutsch A., *Wychowywać, wyleczyć, wyzwolić*, PARPA, Warszawa 1998, s.12.).

Z konsultacji psychologicznych przeprowadzonych na terenie MOPR Grudziądz wynika, że w ponad 90% przypadków ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety. Na podstawie analizy dokumentacji MOPR wynika, iż w 2011 r. prowadzono 154 procedury „Niebieska Karta”, natomiast do listopada 2012 r. 263 procedury „Niebieska Karta”. W 2011 r. przeprowadzono 122 konsultacje psychologiczne z dorosłymi ofiarami przemocy w rodzinie oraz 16 konsultacji z dziećmi będącymi świadkami bądź ofiarami przemocy. Od stycznia do listopada 2012 r. przeprowadzono 367 konsultacji z dorosłymi ofiarami przemocy oraz 70 konsultacji z dziećmi. Dane te wskazują, iż problem przemocy w rodzinie przybiera na sile. W związku z powyższym, w ramach rozszerzenia oferty dla osób doświadczających przemocy w rodzinie proponuje się stworzenie grupowej formy wsparcia dla ofiar przemocy. Zajęcia grupowe stwarzają możliwość kontaktu z innymi ludźmi o podobnych przeżyciach. Udział w grupie daje możliwość przerwania izolacji, pomaga pozbyć się poczucia wstydu oraz winy. Uczestniczki będą miały możliwość zdobycia wiedzy i dzielenia się własnymi doświadczeniami.

2. Adresaci programu

Grupa wsparcia adresowana jest do kobiet mieszkających na terenie miasta Grudziądz, doświadczających przemocy w rodzinie. Brak ograniczeń wiekowych. Warunkiem kwalifikacji do grupy będzie diagnoza – brak przeciwwskazań osobowościowych do terapii grupowej.

3. Miejsce i termin prowadzenia zajęć

Zajęcia będą realizowane na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, przy ulicy Waryńskiego 36, w pokoju nr 5. Termin realizacji przewidziany jest na luty – maj 2013 r.

4. Organizacja prowadzenia grupy

Liczebność grupy nie może przekroczyć 12 osób. Charakter grupy – zamknięty. Zajęcia będą realizowane w każdy piątek, przez okres czterech miesięcy. Przewiduje się, że ich łączna ilość wyniesie 17. Czas trwania jednego spotkania będzie wynosił około trzech godzin.

Projekt realizowany będzie cyklicznie, w terminach: luty – maj, wrzesień – grudzień. Dopuszcza się możliwość zmiany terminu rozpoczęcia zajęć, w związku z koniecznością zebrania odpowiedniej liczby uczestników.

Zajęcia prowadzone będą przez dwóch psychologów MOPR: Annę Sikora-Majkowską oraz Małgorzatę Świdorską.

5. Metody pracy

- praca w grupach
- praca indywidualna
- dyskusja
- mini-wykład
- „burza mózgów”
- odgrywanie scenek
- projekcja filmu
- elementy arteterapii (zajęcia muzyczne, plastyczne, ruchowe, psychodrama)

6. Cele projektu:

Cel główny:

Podjęmowanie działań w kierunku zatrzymania przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie świadomości przysługujących praw, wzrost poczucia własnej wartości i kompetencji społecznych.

Cele szczegółowe:

- zaspokojenie potrzeb bezpieczeństwa, przynależności, akceptacji i samorealizacji
- obalenie mitów i stereotypów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie
- poznanie definicji, rodzajów i cyklu przemocy
- nabycie wiedzy o typowych zachowaniach i metodach oddziaływania sprawców przemocy
- poznanie skutków psychologicznych i społecznych doznawania przemocy w rodzinie
- wzrost samoświadomości
- zdobycie umiejętności konstruktywnego radzenia sobie z przemocą
- zwiększenie świadomości na temat negatywnego wpływu przemocy domowej na dzieci
- przejęcie odpowiedzialności za prawidłowy rozwój dziecka
- rozwiązanie trudności wychowawczych z dziećmi, które są ofiarami i/lub świadkami przemocy w rodzinie
- rozwój myślenia kreatywnego
- uświadomienie posiadanych zasobów
- budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby i podwyższenie samooceny
- poznanie definicji stresu
- rozpoznawanie u siebie oznak stresu oraz sposobów radzenia sobie z nim
- ukształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu
- zmniejszenie doświadczanego niepokoju i lęku, za pomocą technik relaksacyjnych i wizualizacji
- nabycie praktycznych umiejętności wyrażania i przeżywania złości
- zwiększenie świadomości praw osobistych
- nauka prawidłowej komunikacji interpersonalnej
- nabycie umiejętności asertywnego zachowania się
- nauczenie się konstruktywnego rozwiązywania konfliktów

7. Tematyka zajęć w ramach grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

BLOK I – ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

1. Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie – wprowadzenie.
2. Mity i stereotypy podtrzymujące przemoc w rodzinie.
3. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie – definicja i rodzaje przemocy, cykl przemocy.
4. Portret psychologiczny i metody działania sprawcy przemocy.
5. Sytuacja psychologiczna i społeczna ofiar przemocy w rodzinie.
6. Skuteczność sposobów radzenia sobie z przemocą.

BLOK II – DZIECI W SYTUACJI PRZEMOCY I PROBLEMY Z TEGO WYNIKAJĄCE

7. Wpływ przemocy domowej na dzieci. Odpowiedzialność rodziców za prawidłowy rozwój i poczucie bezpieczeństwa dziecka.
8. Trudności wychowawcze z dziećmi dotkniętymi przemocą w rodzinie.

BLOK III – ROZWÓJ OSOBISTY

9. Rozwijanie myślenia kreatywnego – wykorzystanie elementów arteterapii.
10. Praca nad poczuciem własnej wartości.
11. Praca nad poczuciem własnej wartości – c.d.
12. Stres i sposoby radzenia sobie z nim.
13. Stres i sposoby radzenia sobie z nim – c.d.
14. Konstruktywne sposoby wyrażania i przeżywania złości.
15. Zachowania asertywne i podstawy komunikacji interpersonalnej.
16. Zachowania asertywne i podstawy komunikacji interpersonalnej – c.d.
17. Podsumowanie zajęć prowadzonych w ramach grupy wsparcia.

8. Ewaluacja programu

Ocena uzyskanych celów będzie obejmowała:

- sprawdzenie wiedzy dotyczącej przemocy w rodzinie (ankieta)
- opis zauważalnych zmian zachowania u klientek (kwestionariusze postaw, osobowościowe)
- informacje od uczestniczek zajęć odnośnie podejmowanych działań (np. powiadomienie sądu, prokuratury, policji)